

ΕΠΛ232 – Προγραμματιστικές Τεχνικές και Εργαλεία

Εισαγωγή: Μορφοποίηση, Εκφράσεις, Επιλογή, Επανάληψη
(Κεφάλαια 3-4-5-6, ΚΝΚ-2ΕΔ)

Τμήμα Πληροφορικής, Πανεπιστήμιο Κύπρου

<http://www.cs.ucy.ac.cy/courses/EPL232>

**Το μάθημα αυτό δομήθηκε βάση των διαλέξεων του
Αναπλ. Καθηγητή Δημήτρη Ζεϊναλιπούρ**

Εισαγωγική Επισήμανση

- Σε αυτή τη διάλεξη θα έχουμε τη δυνατότητα να δούμε πως υλοποιούνται **γνωστές εντολές** (if, for, while, switch, κτλ...) στην γλώσσα C
 - Ευτυχώς, **δεν υπάρχουν πολλές διαφορές** με την JAVA, άρα δε θα χρειαστεί να δώσουμε όλες τις **εισαγωγικές επεξηγήσεις**.
 - Παρακαλώ δείτε το υλικό του [ΕΠΛ131](#), εάν χρειάζεται.
- Θα **δώσουμε** ωστόσο έμφαση στην ακριβή **σύνταξη, κοινά λάθη και παραλήψεις** όσο και σε **νέους τελεστές** που δεν έχετε διδαχθεί.
 - Δε θα δούμε πολλά παραδείγματα, αλλά θα εμπεδώσετε τις έννοιες μέσω της **Άσκησης 1**.

Ανάθεση

- Μια μεταβλητή μπορεί να πάρει μια τιμή μέσω **ανάθεσης** (assignment):
`height = 8;`
Ο αριθμός 8 είναι μια **σταθερά** (constant).
- Προτού ανατεθεί μια τιμή σε μια μεταβλητή πρέπει πρώτα να δηλωθεί

Ανάθεση

- Μια σταθερά αντιστοιχισμένη σε `float` μεταβλητή περιέχει συνήθως ένα δεκαδικό ψηφίο

```
profit = 2150.48;
```

- Είναι καλύτερα να προσαρτήσετε το γράμμα `f` σε μια σταθερά κινητής υποδιαστολής, εάν έχει αντιστοιχιστεί σε `float` μεταβλητή:

```
profit = 2150.48f;
```

Εάν δεν συμπεριληφθεί το `f` μπορεί να προκληθεί προειδοποίηση από το πρόγραμμα μεταγλώττισης.

Ανάθεση

- Όταν μια μεταβλητή έχει αντιστοιχιστεί σε μια τιμή, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για στον υπολογισμό της τιμής μιας άλλης μεταβλητής:

```
height = 8;  
length = 12;  
width = 10;  
volume = height * length * width;  
/* volume is now 960 */
```

- Η δεξιά πλευρά μιας ανάθεσης μπορεί να είναι ένας τύπος (*expression*) με σταθερές, μεταβλητές και τελεστές.

Εκτύπωση της τιμής μιας μεταβλητής

- Η `printf` μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εμφάνιση της τρέχουσας τιμής μιας μεταβλητής.

- Για να γράψετε το μήνυμα

`Height: h`

όπου `h` είναι η τρέχουσα τιμή της μεταβλητής `height`, θα χρησιμοποιήσουμε το ακόλουθο κάλεσμα του `printf`:

```
printf("Height: %d\n", height);
```

- Όπου `%d` είναι ένα σύμβολο κράτησης θέσης που υποδεικνύει που θα εκτυπωθεί η τιμή του `height`.

Εκτύπωση της τιμής μιας μεταβλητής

- Το `%d` λειτουργεί μόνο για μεταβλητές `int`; για να εκτυπώσετε μια μεταβλητή `float`, χρησιμοποιείτε `%f`.
- Από προεπιλογή, το `%f` εμφανίζει έναν δεκαδικό αριθμό με έξι ψηφία μετά την υποδιαστολή.
- Για να αναγκάσετε το `%f` να δείξει `p` ψηφία μετά το δεκαδικό σημείο, τοποθετήστε το `.p` μεταξύ `%` και `f`.
- Για να εκτυπώσετε τη γραμμή
`Profit: $2150.48`
χρησιμοποιήστε την ακόλουθη κλήση της `printf`:

```
printf("Profit: $%.2f\n", profit);
```
- Δεν υπάρχει όριο στον αριθμό των μεταβλητών που μπορούν να εκτυπωθούν με μία μόνο κλήση της `printf`:

```
printf("Height: %d Length: %d\n", height, length);
```


Παράδειγμα 1

Υπολογισμός του βάρους διαστάσεων ενός κουτιού

- Οι ναυτιλιακές εταιρείες συχνά χρεώνουν επιπλέον την μεταφορά κουτιών που είναι μεγάλα αλλά πολύ ελαφριά, ορίζοντας το τέλος χρέωσης βάση του όγκου αντί του βάρους.
- Η συνήθης μέθοδος για τον υπολογισμό του βάρους διαστάσεων (dimensional weight) είναι να διαιρέσετε τον όγκο με το 166 (ο επιτρεπόμενος αριθμός κυβικών ίντσων ανά λίβρα).
- Το πρόγραμμα `dweight.c` υπολογίζει το βάρος διαστάσεων ενός συγκεκριμένου κουτιού:

```
Dimensions: 12x10x8
```

```
Volume (cubic inches): 960
```

```
Dimensional weight (pounds): 6
```


Παράδειγμα 1

Υπολογισμός του βάρους διαστάσεων ενός κουτιού

- Η διαίρεση αναπαριστάτε με `/` στην C, οπότε ο προφανής τρόπος για τον υπολογισμό του βάρους διάστασης είναι:

```
weight = volume / 166;
```

- Στην C, ωστόσο, όταν ένας ακέραιος διαιρείται με έναν άλλο, η απάντηση είναι "περικομμένη": όλα τα ψηφία μετά την υποδιαστολή χάνονται.
 - Ο όγκος ενός κουτιού με διαστάσεις 12" × 10" × 8" είναι 960 κυβικές ίντσες.
 - Διαιρώντας τον όγκο με τον αριθμό 166 μας δίνει 5 αντί για 5.783.

Παράδειγμα 1

Υπολογισμός του βάρους διαστάσεων ενός κουτιού

- Μια λύση είναι να προσθέσουμε τον αριθμό 165 στον όγκο προτού το διαιρέσουμε με το 166:

$$\text{weight} = (\text{volume} + 165) / 166;$$

- Ένα κουτί με όγκο 166 θα μας δώσει βάρος $331/166$, δηλαδή 1, ενός αν είχε όγκο 167 θα είχε βάρος $332/166$, ή αλλιώς 2.

Παράδειγμα 1

Υπολογισμός του βάρους διαστάσεων ενός κουτιού

dweight.c

```
/* Computes the dimensional weight of a 12" x 10" x 8" box */
#include <stdio.h>

int main(void)
{
    int height, length, width, volume, weight;

    height = 8;
    length = 12;
    width = 10;
    volume = height * length * width;
    weight = (volume + 165) / 166;

    printf("Dimensions: %dx%dx%d\n", length, width, height);
    printf("Volume (cubic inches): %d\n", volume);
    printf("Dimensional weight (pounds): %d\n", weight);

    return 0;
}
```

Αρχικοποίηση

- Μια μεταβλητή που δεν έχει αρχικοποιηθεί με μια τιμή ονομάζεται ***uninitialized***.
- Η προσπάθεια πρόσβασης στην τιμή μιας μεταβλητής που δεν έχει αρχικοποιηθεί οδηγεί σε απρόβλεπτα αποτελέσματα.
 - Σε κάποιους μεταγλωττιστές, μπορεί ακόμα και να προκαλέσουν κατάρρευση του προγράμματος.

- Η αρχική τιμή μιας μεταβλητής μπορεί να συμπεριληφθεί στη δήλωσή της:

```
int height = 8;
```

Η τιμή 8 λέγεται ότι είναι μια ***initializer***.

- Στην ίδια δήλωση μπορούν να αρχικοποιηθούν πολλές μεταβλητές ταυτόχρονα:

```
int height = 8, length = 12, width = 10;
```

- Each variable requires its own initializer.

```
int height, length, width = 10;  
/* initializes only width */
```


Αρχικοποίηση

- **Uninitialized variables**

```
int Sum(int n) {  
    int sum, i;  
    for (i = 0; i < n; i++) {  
        sum = sum + 1;  
    }  
    return sum;  
}
```

Εκτύπωση εκφράσεων

- Η `printf` μπορεί να εμφανίσει την τιμή οποιασδήποτε αριθμητικής παράστασης.
- Οι δηλώσεις

```
volume = height * length * width;  
printf("%d\n", volume);
```

θα μπορούσε να αντικατασταθεί με το

```
printf("%d\n", height * length * width);
```

Ανάγνωση εισόδου

- Η `scanf` απαιτεί ένα ***format string*** για να καθορίσετε την εμφάνιση των εισερχόμενων δεδομένων.
- Ένα παράδειγμα χρήσης της `scanf` που διαβάζει μια τιμή `int` :

```
scanf("%d", &i);  
/* reads an integer; stores into i */
```
- Το σύμβολο `&` συνήθως είναι απαραίτητο (όχι πάντα).
- Διαβάζοντας μια τιμή `float` είναι περίπου το ίδιο:

```
scanf("%f", &x);
```
- Όπου `"%f"` επισημαίνει στην `scanf` να κοιτάξει για ένα αριθμό `float` (ο αριθμός μπορεί να περιέχει ένα δεκαδικό σημείο).

Παράδειγμα 1 (revised)

Υπολογισμός του βάρους διαστάσεων ενός ΚΟΥΤΙΟΥ

- Το `dweight2.c` είναι μια βελτιωμένη εκδοχή του προγράμματος για τον υπολογισμό του βάρους διαστάσεων, στο οποίο ο χρήστης εισάγει τις διαστάσεις.
- Σε κάθε κλήση της `scanf` προηγείται ένα κάλεσμα της `printf` που εμφανίζει μια προτροπή στον χρήστη να εισάγει την τιμή.

Παράδειγμα 1 (revised)

Υπολογισμός του βάρους διαστάσεων ενός κουτιού

dweight2.c

```
/* Computes the dimensional weight of a box from input provided by the user */
#include <stdio.h>
int main(void)
{
    int height, length, width, volume, weight;

    printf("Enter height of box: ");
    scanf("%d", &height);
    printf("Enter length of box: ");
    scanf("%d", &length);
    printf("Enter width of box: ");
    scanf("%d", &width);
    volume = height * length * width;
    weight = (volume + 165) / 166;

    printf("Volume (cubic inches): %d\n", volume);
    printf("Dimensional weight (pounds): %d\n", weight);

    return 0;
}
```

Δεν απαιτείται το σύμβολο
για νέα γραμμή

Παράδειγμα 1 (revised)

Υπολογισμός του βάρους διαστάσεων ενός κουτιού

- Δείγμα εξόδου του προγράμματος:

```
Enter height of box: 8
```

```
Enter length of box: 12
```

```
Enter width of box: 10
```

```
Volume (cubic inches): 960
```

```
Dimensional weight (pounds): 6
```

Online compiler

The screenshot displays the OnlineGDB beta web interface. On the left is a blue sidebar with navigation links: IDE, My Projects, Classroom (marked 'new'), Learn Programming, Programming Questions, Sign Up, and Login. At the bottom of the sidebar are links for About, FAQ, Blog, Terms of Use, Contact Us, GDB Tutorial, Credits, and Privacy, along with the copyright notice © 2016 - 2020 GDB Online.

The main area features a code editor with a toolbar at the top containing icons for Run, Debug, Stop, Share, Save, Beautify, and Download. The language is set to C. The code in the editor is as follows:

```
1- /*****  
2  
3 | | | | | Online C Compiler.  
4 | | | | | Code, Compile, Run and Debug C program online.  
5 | | | | | Write your code in this editor and press "Run" button to compile and execute it.  
6  
7- *****/  
8  
9 #include <stdio.h>  
10  
11 int main()  
12 {  
13     printf("Hello World");  
14  
15     return 0;  
16 }  
17
```

Below the editor is an 'input' section with a 'Command line arguments:' text box and 'Standard Input:' options: 'Interactive Console' (selected) and 'Text'.

https://www.onlinegdb.com/online_c_compiler

Ορισμός ονομάτων για σταθερές

- Οι `dweight.c` και `dweight2.c` βασίζονται στην σταθερά 166, του οποίου η έννοια μπορεί να μην είναι ξεκάθαρη σε κάποιον που διαβάζει το πρόγραμμα.

- Η Χρήση του **macro definition**, μπορεί να δώσει όνομα στην σταθερά:

```
#define INCHES_PER_POUND 166
```

- Κατά την προεπεξεργασία, η δήλωση

```
weight = (volume + INCHES_PER_POUND - 1) / INCHES_PER_POUND;
```

θα γίνει

```
weight = (volume + 166 - 1) / 166;
```

- Η τιμή μιας μακροεντολής μπορεί να είναι μια έκφραση:

```
#define RECIPROCAL_OF_PI (1.0f / 3.14159f)
```

Χρήση μόνο κεφαλαία γράμματα

Απαραίτητη η χρήση παρένθεσης

Περιεχόμενα Διάλεξης

- **Μορφοποίηση I/O – Formatted I/O (Κεφ. 3)**
 - printf, scanf, ορίσματα
- **Εκφράσεις – Expressions (Κεφ. 4)**
 - Αριθμητικοί Τελεστές, Τελεστές Ανάθεσης, Μοναδιαίοι & Σχεσιακοί Τελεστές, Λογικοί Τελεστές
- **Εντολές Επιλογής – Selection (Κεφ. 5)**
 - If-then-else, macros, switch
- **Εντολές Επανάληψης – Repetition (Κεφ. 6)**
 - while, do, for, break, continue, goto

Μορφοποίηση Εξόδου της `printf`

- Η `printf` μας επιτρέπει να εκτυπώσουμε στην έξοδο, π.χ.,
`printf("Age: %d", 32);`

- **Προδιαγραφή Μετατροπής (Conversion Specification)**

- Όπου ***m*** (*minimum field width*) και ***p*** (*precision*) είναι σταθερές και ***X*** (*conversion specifier*) είναι γράμμα

- **`%m.pX`**: δεξιά στοίχιση, π.χ., (`"%5.3d"`, 40) => `|_ _040|`

- **`%-m.pX`**: αριστερή, π.χ., (`"%-5.3d"`, 40) => `|040_ _|`

Νόμιμες Δηλώσεις: ***m.p*** ή ***m*** ή ***.p*** και για ***X*** έχουμε:

- ***d*** (*decimal*, π.χ., 0-9) ***o*** (*octal* 0-7) και ***x*** (*hexadecimal* 0-F)
 - ***i*** (*integer*): Σε `scanf` σαρώνει σε ***d*** (**56**), ***o*** (**056**) ή ***x*** (**0x56**)
- ***e*** (*exponential*, π.χ., 8.392e+02) **Εκθετική**
- ***f*** (*float in fixed decimal*, π.χ., 8.7) **Πραγματική**
- ***g*** (*exponential | fixed decimal ανάλογα με το μέγεθος*).

Παράδειγμα Μορφοποίηση Εξόδου της `printf`

```
/* Prints int and float values in various formats */
#include <stdio.h>

int main(void)
{
    int i;
    float x;

    i = 40;
    x = 839.21f;

    printf("|%d|%5d|%-5d|%5.3d|%-5.3d|\n", i, i, i, i, i);
    printf("|%10.3f|%10.3e|%-10g|\n", x, x, x);

    return 0;
}
```

- Output:

```
|40|    40|40    |   040|040    |
|   839.210| 8.392e+02|839.21    |
```


Ακολουθίες Escape

- Οι ακολουθίες **Escape** επιτρέπουν σε συμβολοσειρές να περιέχουν **μη-εκτυπώσιμους χαρακτήρες (ελέγχου)**

- Alert (bell) \
- Backspace \
- New line \
- Horizontal tab \

ή χαρακτήρες με ειδικό νόημα

- \ : `printf("\\\"Hello!\\\" ");` => "Hello! "
- \\ : `printf("\\\" ");` => \

Ακολουθίες Escape

- Μια συμβολοσειρά μπορεί να περιέχει οποιονδήποτε αριθμό από ακολουθίες διαφυγής:

```
printf( "Item\tUnit\tPurchase\n\tPrice\tDate\n" );
```

- Η εκτέλεση αυτής της δήλωσης εκτυπώνει τα ακόλουθα:

```
Item      Unit      Purchase
          Price   Date
```


Η Συνάρτηση `scanf` (Λογική Σάρωσης)

- Είχαμε πει ότι η συνάρτηση `scanf` διαβάζει δεδομένα από το Standard Input με ένα συγκεκριμένο (προσδιορισμένο) `format`, π.χ.,

- `int i, j; float x, y;`
- `scanf("%d%d%f%f", &i, &j, &x, &y);`

Η χρήση του `&` θα εξηγηθεί στη **διάλεξη 5**.
Μέχρι τότε να δίνεται σε όλες τις μεταβλητές

- Ουσιαστικά, η `scanf` επιχειρεί να βρει τους τύπους αγνοώντας τα **white-space** **χαρακτήρες** (`\n` newline, `\t` horizontal tab, `\v` vertical tab και form-feed `\f`.)

- Παράδειγμα με Δεδομένα σε Πολλαπλές γραμμές όπου `\n`:

```
1
-20 .3
-4.0e3
```

```
••1α-20•••.3α•••-4.0e3α
ssrsrrrrssssrrsssssrrrrrrr (s = skipped; r = read)
```

- Η `scanf` δεν διαβάζει το τελευταίο `\n`, άρα παραμένει στο input buffer για την επόμενη εντολή που διαβάζει από το `stdin`

Τα `\n` και `\t` είχαν χρήση παλιά σε εκτυπωτές αλλά όχι σήμερα.

Η Συνάρτηση `scanf` (Λογική Σάρωσης)

- **Ακέραιος (`%d`):** διαβάζει ένα-ένα χαρακτήρα μέχρι την εύρεση **χαρακτήρα ψηφίου (0-9) ή χαρακτήρα προσήμου (+,-)**. Στη συνέχεια διαβάζει από το `stdin` μέχρι να βρει ένα χαρακτήρα που δεν είναι ψηφίο.
 - π.χ., `abc: +3432 ac`
- **Συμβολοσειρά (`%s`):** διαβάζει ένα-ένα χαρακτήρα μέχρι την εύρεση του χαρακτήρα `NUL (\0)`.
- **Αριθμός Κινητής Υποδιαστολής (`%f %e %g`):**
 - **Χαρακτήρας προσήμου** (προαιρετικός), μετά
 - **Ψηφία** (ενδεχομένως με δεκαδική ακρίβεια), μετά
 - **Έκθετης** (προαιρετικό): Χαρακτήρας `e` (ή `E`), προαιρετικό πρόσημο και 1 ή περισσότερα ψηφία
 - Π.χ., `+8.392e+02`
- **Σημείωση:** Πολλοί προγραμματιστές προτιμούν να σαρώνουν την είσοδο ως συμβολοσειρά και στη συνέχεια να κάνουν τις ανάλογες μετατροπές (για καλύτερο έλεγχο και ασφάλεια)

Η Συνάρτηση `scanf` (Λογική Σάρωσης)

- **Παράδειγμα 1:**

```
scanf ("%d%d%f%f", &i, &j, &x, &y);
```

Είσοδος: 1-20.3-4.0e3α

Πιο κάτω δείχνουμε τι θα έκανε η `scanf`:

- `%d`: Αποθηκεύει 1 στο `i` και βάζει το `-` πίσω στο `stdin`.
- `%d`: Αποθηκεύει -20 στο `j` και βάζει το `.` πίσω στο `stdin`.
- `%f`: Αποθηκεύει 0.3 στο `x` και βάζει το `-` πίσω.
- `%f`: Αποθηκεύει -4.0×10^3 στο `y` και βάζει το `\n` πίσω.

- **Παράδειγμα 2:** `scanf ("%d%d", &i, &j);`

Είσοδος: 2, 3 // αγνοούνται μόνο τα `whitespace`!

Πιο κάτω δείχνουμε τι θα έκανε η `scanf`:

- `i=2` και «`, 3`» μένει στο `stdin` για την επόμενη κλήση (το `,` δεν είναι `whitespace`).

Η Συνάρτηση `scanf` (Λογική Σάρωσης)

- Προβληματική Κλήση 1: `scanf("Hello: %d", &i);`

(Input) `Something 34` => Δεν σαρώνει το 34 ☹

(Input) `Hello: 34` => Σαρώνει το 34 στο `i` 😊

- Προβληματική Κλήση 2: `scanf("%d\n", &i);`

Δηλώσαμε ότι θέλουμε να σαρώσουμε το πρότυπο `"%d\n"` άρα για επιτυχή τερματισμό του προγράμματος πρέπει να δώσουμε: α) `<ακέραιο>\n`, ή β) τουλάχιστο ένα χαρακτήρα και ένα `\n` (για διακοπή).

- Προβληματική Κλήση 3: `#define MAX "50" char name[MAX]; scanf("%s", name); printf("%s", name);`

(Input) `Hello34` => Σαρώνει το `"Hello34\0"` στο `name` 😊

(Input) `Hello 34` => Σαρώνει το `"Hello\0"` στο `name` ☹

Δεν υπάρχει & μπροστά στο `name`

Για σάρωση λέξεων που χωρίζονται με `space` έχουμε δυο επιλογές:

- `fgets(name, sizeof(name), stdin);`
- `scanf("%" MAX "[^\n]", name);`

Παράδειγμα Υπολογισμού του UPC Ψηφίου Ισοτιμίας (Parity Digit)

- Τα περισσότερα προϊόντα φέρουν ένα Universal Product Code (UPC).
- Παράδειγμα UPC-A =>

- Νόημα των ψηφίων κάτω από τον κωδικό:
 - 0^ο ψηφίο: Τύπος Αντικειμένου (π.χ., 3: φάρμακα)
 - 1^ο-5^ο ψηφία: Κατασκευαστής
 - 6^ο-10^ο ψηφία: Προϊόν και μέγεθος
 - 11^ο Ψηφίο: Ψηφίο Ισοτιμίας που χρησιμοποιείται για διόρθωση ενός ψηφίου λάθους (π.χ., εάν δεν σαρωθεί ορθά ένα από τα πρώτα 11 ψηφία)

Παράδειγμα Υπολογισμού του UPC Ψηφίου Ισοτιμίας (Parity Digit)

- Τρόπος υπολογισμού Ψηφίου Ισοτιμίας στο UPC-A:

even = $0^{\circ} + 2^{\circ} + 4^{\circ} + 6^{\circ} + 10^{\circ}$ ψηφίο

odd = $1^{\circ} + 3^{\circ} + 5^{\circ} + 7^{\circ} + 9^{\circ}$ ψηφίο

total = $(3 * \text{even} + \text{odd}) - 1$

Check_Digit = $9 - (\text{total} \% 10)$;

Παράδειγμα Υπολογισμού του UPC Ψηφίου Ισοτιμίας (Parity Digit)

```
/* Computes a Universal Product Code check digit */
#include <stdio.h>

int main(void)
{
    int i0, i1, i2, i3, i4, i5, i6, i7, i8, i9, i10,
        even, odd, total;

    printf("Enter the first (single) digit: ");
    scanf("%1d", &i0);
    printf("Enter first group of five digits: ");
    scanf("%1d%1d%1d%1d%1d", &i1, &i2, &i3, &i4, &i5);
    printf("Enter second group of five digits: ");
    scanf("%1d%1d%1d%1d%1d", &i6, &i7, &i8, &i9, &i10);
    even = i0 + i2 + i4 + i6 + i8 + i10;
    odd = i1 + i3 + i5 + i7 + i9;
    total = (3 * even) + odd - 1;

    printf("Check digit: %d\n", 9 - (total % 10));

    return 0;
}
```


*Σημειώστε πως η scanf
ξεχωρίζει τα ψηφία
μέσω του ορίσματος
πλάτους «%1d»*

Σύγκριση της `printf` με `scanf`

- Μολονότι το κάλεσμα της `scanf` και `printf` μπορεί να μοιάζει, υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των δύο.
- Ένα συνηθισμένο λάθος είναι να βάλεις `&` μπροστά από τις μεταβλητές κατά το κάλεσμα της `printf`:

```
printf("%d %d\n", &i, &j);    /*** WRONG ***/
```


Σύγκριση της `printf` με `scanf`

- Έστω η ακόλουθη κλήση της `scanf`:

```
scanf("%d, %d", &i, &j);
```

- η `scanf` θα αναζητήσει πρώτα έναν ακέραιο στην είσοδο, τον οποίο θα αποθηκεύσει στη μεταβλητή `i`.
- η `scanf` στη συνέχεια, θα προσπαθήσει να ταιριάξει το κόμμα με τον επόμενο χαρακτήρα εισόδου.
- Εάν ο επόμενος χαρακτήρας εισόδου είναι κενό (space), και όχι κόμμα, η `scanf` θα τερματίσει χωρίς να διαβάσει μια τιμή για το `j`.

Περιεχόμενο Διάλεξης

- **Μορφοποιημένη Είσοδος/Εξοδ. (Κεφ. 3)**
 - printf, scanf, ορίσματα
- **Εκφράσεις & Τελεστές (Κεφ. 4)**
 - Αριθμητικοί Τελεστές, Τελεστές Ανάθεσης, Μοναδιαίοι & Σχεσιακοί Τελεστές, Λογικοί Τελεστές
- **Εντολές Επιλογής (Κεφ. 5)**
 - If-then-else, macros, switch
- **Εντολές Επανάληψης (Κεφ. 6)**
 - while, do, for, break, continue, goto

Εκφράσεις & Τελεστές (Expressions & Operators)

- Ορισμοί
 - **Έκφραση (Expression):** εξίσωση η οποία δείχνει πως θα υπολογιστεί μια τιμή (π.χ., $b + c$)
 - **Τελεστής (Operator):** πράξη (π.χ., $+$)
 - **Τελεσταίοι (Operands):** Όροι μιας πράξης (π.χ., b, c)
- Η C έχει όλους τους **τελεστές** που είδατε και στα πλαίσια της JAVA, συμπεριλαμβανομένων:
 - Αριθμητικοί τελεστές: $+$, $-$, $*$, $/$, $\%$
 - Τελεστές ανάθεσης, π.χ., $a = b$
 - Τελεστές αύξησης / μείωσης, π.χ., $a++$, $a--$
 - Λογικοί τελεστές, π.χ., $a > 3 \ \&\& \ b < 1$
 - κτλ.

Αριθμητικοί Τελεστές

- Εάν `int` και `float` τελεστές αναμειχθούν, το αποτέλεσμα είναι τύπου `float`.
 $9 + 2.5f$ έχει την τιμή 11.5, και $6.7f / 2$ έχει την τιμή 3.35.

- Η συμπεριφορά των `/` και `%` για ακέραιες τιμές ορίζεται από την υλοποίηση (*implementation-defined*) => καλό να αποφεύγεται!

$-9 / 7 = -1$ σε μερικά CPU και $-9 / 7 = -2$ σε άλλα!

Τα δεκαδικά στοιχεία δεν υπάρχουν

- Η τιμή του $i \% j$ είναι το υπόλοιπο του i όταν διαιρεθεί με το j .

$10 \% 3$ είναι 1, and $12 \% 4$ είναι 0.

Ο τελεστής `%` απαιτεί μόνο ακέραιους

- Χρησιμοποιείται **πάντα παρενθέσεις** σε εκφράσεις, εναλλακτικά θα εφαρμόζεται η προτεραιότητα των τελεστών.

Highest: + - (unary) , π.χ., $b = -a$;

* / %

Lowest: + - (binary)

Εταιρικότητα Τελεστών (Operator Associativity)

- Το θέμα της **Εταιρικότητα (Associativity)** προκύπτει όταν έχουμε δυο ή περισσότερους τελεστές με **ΙΣΗ** προτεραιότητα (χωρίς παρενθέσεις!) π.χ., $i - j - k$
- **Αριστερή Εταιρικότητα (left associative):** εάν ομαδοποιεί τους τελεσταίους από αριστερά στα δεξιά.
 - Π.χ., οι δυαδικοί αριθμητικοί τελεστές ($*$, $/$, $\%$, $+$, and $-$)
 - $i - j - k$ ισοδύναμο με $(i - j) - k$
 - $i * j / k$ ισοδύναμο με $(i * j) / k$
- **Δεξιά Εταιρικότητα (right associative):** εάν ομαδοποιεί τους τελεσταίους από δεξιά στα αριστερά
 - Π.χ., οι μοναδιαίοι αριθμητικοί τελεστές ($+$ και $-$)
 - $- + i$ ισοδύναμο με $-(+i)$
 - $i + j / k$ ισοδύναμο με $i + (j / k)$
- Ανεξάρτητα από Εταιρικότητα, η C δεν ορίζει τη **σειρά εκτέλεσης των όρων** μιας έκφρασης, π.χ., $(a + b) * (c - d)$

**Χρησιμοποιείτε
Παρενθέσεις!**

Τελεστής Ανάθεσης (Assignment Operator)

Παραδείγματα

- `int i; i = 72.99f; /* i is now 72 */`
- `i = j = k = 0; /* μαζική αρχικοποίηση */`
- **Ο τελεστής ανάθεσης έχει δεξιά Εταιρικότητα:**
`i=(j=(k=0)); /* μαζική αρχικοποίηση */`
`int i; float f; f = i = 33.3f; // το i έχει τιμή 33 και το f 33.0`
- **Σύνθετη Ανάθεση (Compound) έχει δεξιά Εταιρικότητα:**

<code>+=</code>	<code>--</code>	<code>*=</code>	<code>/=</code>	<code>%=</code>
<code>i += 2; /* ίδιο με i = i + 2; */</code>				
<code>i =+ 2; /* Προσοχή: ίδιο i = (+2); */</code>				

Τελεστής Αύξησης/Μείωσης (Increment/Decrement Operator)

- Ο τελεστής **αύξησης (++)** / **μείωσης (--)** μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως **προθεματικός (prefix)** ή **επιθεματικός (postfix)** τελεστής ΚΑΙ επηρεάζει την τιμή μιας μεταβλητής
- Παράδειγμα:

```
i = 1;
printf("i is %d\n", ++i);    /* prints "i is 2" */
printf("i is %d\n", i);    /* prints "i is 2" */
```

→ Άμεση αύξηση i: Πρώτα αύξηση μετά εκτύπωση

```
i = 1;
printf("i is %d\n", i++);   /* prints "i is 1" */
printf("i is %d\n", i);    /* prints "i is 2" */
```

→ Πρώτα εκτύπωση μετά αύξηση

Αποτίμηση Αριθμητικών Εκφράσεων (Arithmetic Expression Evaluation)

- Πίνακας Τελεστών που συζητήθηκαν μέχρι στιγμής:

Προτεραιότητα	Όνομα	Σύμβολο(α)	Εταιρικότητα
1	increment (postfix)	a++	left-to-right
	decrement (postfix)	a--	
2	increment (prefix)	++a	right-to-left
	decrement (prefix)	--a	
	unary plus	+	
	unary minus	-	
3	multiplicative	* / %	left-to-right
4	additive	+ -	left-to-right
5	assignment	= *= /= %= += -=	right-to-left

Χρησιμοποιείτε
Παρενθέσεις!

Τι θα εκτελεστεί; $a = b += c++ - d + --e / -f$

$(a = (b += (((c++) - d) + ((--e) / (-f))))$ Χρησιμοποιείται Παρενθέσεις!

Γενική Παρατήρηση: Οι μοναδιαίοι τελεστές έχουν ψηλότερη προτεραιότητα από τους δυαδικούς τελεστές

Αποτίμηση Αριθμητικών Εκφράσεων (Arithmetic Expression Evaluation)

- Υπάρχουν **ασαφείς (ambiguous)** εκφράσεις στη C που οδηγούν σε απροσδιόριστη συμπεριφορά (**undefined behavior**) ενός προγράμματος.

- Δηλ., διαφορετικοί μεταγλωττιστές => διαφορετική συμπ.

$a = 5;$

$c = (b = a + 2) - (a = 1);$ Αρισ. Εταιρ Έκφρασης

- Εάν εκτελεστεί πρώτα $(b = a + 2)$ τότε $b=7$, $a=1$ και **$c=6$ (GCC)**
- Εάν εκτελεστεί πρώτα το $(a = 1)$ τότε $a=1$, $b=3$ και **$c=2$**
- Κάποιοι μεταγλωττιστές μπορεί να δώσουν προειδοποίηση: *"operation on 'a' may be undefined"* ή **"warning: unsequenced modification and access to 'a' [-Wunsequenced]"**

- Συμπέρασμα:**

- Χρησιμοποιείτε ΠΑΝΤΑ παρενθέσεις σε εκφράσεις
- Αποφεύγετε ΠΑΝΤΑ έντεχνες εκφράσεις** που μπορεί να οδηγήσουν σε απροσδιόριστη συμπεριφορά

Συνήθη λάθη

- Προσέξτε για απροσδόκητα αποτελέσματα σε συνδεδεμένες αναθέσεις:

```
int i;  
float f;
```

```
f = i = 33.3f;
```

- Στο `i` αντιστοιχεί η τιμή 33, οπότε στο `f` αντιστοιχεί η τιμή 33.0 (όχι η 33.3).
- Είναι παράνομο να τοποθετήσετε οποιοδήποτε άλλο είδος έκφρασης στην αριστερή πλευρά μιας παράστασης ανάθεσης:

```
12 = i;          /* ** WRONG ** */
```

```
i + j = 0;      /* ** WRONG ** */
```

```
-i = j;         /* ** WRONG ** */
```

Το πρόγραμμα μεταγλώττισης θα παρουσιάσει ένα μήνυμα σφάλματος, π.χ. *“invalid lvalue in assignment.”*

Συνήθη λάθη

- **ΠΡΟΣΟΧΗ:** $v += e$ δεν είναι πάντα "ισοδύναμο" με $v = v + e$ (όπου e είναι expression).
 - Π.χ. Ένα πρόβλημα είναι η προτεραιότητα του χειριστή: $i *= j + k$ δεν είναι το ίδιο με το $i = i * j + k$.
- Έστω και αν το $i =+ j$ θα μεταγλωττίσει ως σωστό, είναι ισοδύναμο με το $i = (+j)$.

Αποτίμηση Λογικών Εκφράσεων (Logical Expression Evaluation)

- **Λογική Έκφραση στη C:** Έκφραση που αποτιμάται σε 0 (false) ή 1 (true)
 - π.χ., $(a > 3)$ ή $(3 < a \ \&\& \ a < 5)$
- Σε πολλές γλώσσες (όπως η JAVA), μια λογική έκφραση παράγει ένα **“Boolean”** ή **“λογικό”** τύπο (π.χ., βασικός τύπος `boolean` ή τύπος κλάσης `Boolean`).
 - Στη C99 υπάρχει όπως είδαμε ο `_Bool` τύπος που είναι και αυτός ουσιαστικά μια ακέραια τιμή.

Boolean Τιμές στη C (και C99)

- Για να γίνουν τα προγράμματα πιο κατανοητά, οι προγραμματιστές παραδοσιακά όριζαν macros με ονόματα όπως TRUE και FALSE:

```
#define TRUE 1
```

```
#define FALSE 0
```

```
if (flag == TRUE)   ή   if (flag)
```

Προσοχή:
Zero: 0 FALSE
Positives: ≥ 1 TRUE
Negatives: ≤ -1 TRUE

- Η C99 παρέχει τον τύπο **_Bool** (στην πράξη απλά ένας ακέραιος ο οποίος λαμβάνει μόνο τις τιμές 0, 1).
- Εάν περιλάβουμε την **<stdbool.h>** τότε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα macros **true** και **false** αλλά και τις δηλώσεις:
bool flag;

Αποτίμηση Λογικών Εκφράσεων (Logical Expression Evaluation)

- **Σχισιακοί Τελεστές (Relational Operators)**

< less than
> greater than
<= less than or equal to
>= greater than or equal to
== equal to
!= not equal to

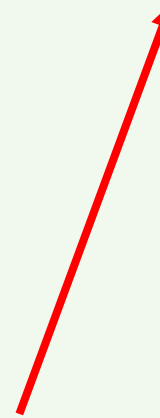
- **Τελεστές Ισότητας (Equality Operators)**

== equal to
!= not equal to

- **Λογικοί Τελεστές (Logical Operators)**

! logical negation (μοναδιαίος τελεστής, δεξιά εταιρικότητα)
&& logical *and* (δυναδικός τελεστής, αριστερή εταιρικότητα)
|| logical *or* (δυναδικός τελεστής, αριστερή εταιρικότητα)

Προσοχή:
Διαφορετικό από & και | που είναι οι
λεγόμενοι δυναδικοί τελεστές που θα
δούμε προς το τέλος του μαθήματος.

Αποτίμηση Λογικών Εκφράσεων (Logical Expression Evaluation)

Παραδείγματα

- **Προτεραιότητα λογικών τελεστών μικρότερη** από τους **αριθμητικούς τελεστές**:
π.χ., $i + j < k - 1$ σημαίνει $(i + j) < (k - 1)$
- Η **Εταιρικότητα** των **σχεσιακών τελεσ.** είναι **αριστερή**:
π.χ., $i < j < k$ σημαίνει $(i < j) < k$
 - Εάν η πρόθεση μας ήταν να ελέγξουμε ότι j μεταξύ i και k έπρεπε να γράψουμε: $i < j \ \&\& \ j < k$.
- Τόσο το $\&\&$ όσο και το $||$ **“βραχυκυκλώνουν” (“short-circuit”)** μια αποτίμηση: αποτιμούν το αριστερότερο σκέλος και μετά τα δεξιότερα (εάν χρειάζεται).
 - $(i \neq 0) \ \&\& \ ((j / i) > 0) \ //$ εάν δεν ισχύει το πρώτο σκέλος της έκφρασης δεν εκτελείται το δεξιό

Περιεχόμενο Διάλεξης

- **Μορφοποιημένη Είσοδος/Εξοδ. (Κεφ. 3)**
 - printf, scanf, ορίσματα
- **Εκφράσεις (Κεφ. 4)**
 - Αριθμητικοί Τελεστές, Τελεστές Ανάθεσης, Μοναδιαίοι & Σχεσιακοί Τελεστές, Λογικοί Τελεστές
- **Εντολές Επιλογής (Κεφ. 5)**
 - If-then-else, macros, switch
- **Εντολές Επανάληψης (Κεφ. 6)**
 - while, do, for, break, continue, goto

Η Εντολή Επιλογής `if..else`

- Η εντολή επιλογής `if` επιτρέπει την **εκτέλεση** μιας ή περισσότερων εντολών, εάν η τιμή της **λογικής έκφρασης `expression`** αποτιμάται σε **μη-μηδενική τιμή**

```
if ( expression ) { stmt1; stmt2; ... }
```

```
else if (expression) { stmt1; stmt2; ... }
```

```
else { stmt1; stmt2; ... }
```

- **Συνηθισμένο Λάθος I:** `if (i = 0)`, ενώ εννοούσαμε `if (i == 0)`
 - Μπορείτε να γράφετε `(0 == i)`, έτσι ώστε εάν σας ξεφύγει ένα = να πάρετε λάθος μεταγλώττισης (lvalue)
- **Έλεγχος Εύρους**
 - $0 \leq i < n$: `if (0 <= i && i < n) ...`
 - $i < 0$ ή $n \leq i$: `if (i < 0 || n <= i) ...`

Η Εντολή Επιλογής `if..else`

- Μια εντολή `if` μπορεί να έχει μια ρήτρα `else` :

```
if ( expression ) statement else statement
```

- Η δήλωση που ακολουθεί τη λέξη `else` εκτελείται εάν η παράσταση έχει την τιμή 0.

- Παράδειγμα:

```
if ( i > j )  
    max = i ;  
else  
    max = j ;
```

Η Εντολή Επιλογής `if..else`

- Δεν είναι ασυνήθιστο για τις εντολές `if` να είναι ένθετες μέσα σε άλλες `if` :

```
if (i > j)
    if (i > k)
        max = i;
    else
        max = k;
else
    if (j > k)
        max = j;
    else
        max = k;
```

- Ευθυγραμμίζοντας κάθε `else` με το αντίστοιχο `if` διευκολύνει την γραφή του προγράμματος.

Η Εντολή Επιλογής `if . . else`

- Για να αποφύγετε τη σύγχυση, μην διστάσετε να προσθέσετε αγκύλες:

```
if (i > j) {  
    if (i > k)  
        max = i;  
    else  
        max = k;  
} else {  
    if (j > k)  
        max = j;  
    else  
        max = k;  
}
```


Η Εντολή Επιλογής `if . . else`

- **Συνηθισμένο Λάθος II ('dangling else'):**

```
if (y != 0)
    if (x != 0)
        result = x / y;
else
    printf("Error: y is equal to 0\n");
```

- Σε ποιο if ανηκει το "else";
- **Μάθημα:** Χρησιμοποιείται πάντα { } παρενθέσεις σε εντολές if, while, do, κτλ. !
 - Στις διαφάνεια ίσως να μην χρησιμοποιούνται πάντα για εξοικονόμηση χώρου.
 - Στον κώδικα σας ωστόσο να χρησιμοποιούνται ΠΑΝΤΑ.

Παράδειγμα

Υπολογισμός της αποζημίωσης ενός μεσίτη

- Όταν αγαθά πωλούνται ή αγοράζονται μέσω ενός μεσίτη, η προμήθεια του μεσίτη συχνά εξαρτάται από την αξία των αγαθών που είναι υπό διαπραγμάτευση.
- Ας υποθέσουμε ότι ο μεσίτης χρεώνει τα ποσά που εμφανίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

<i>Transaction size</i>	<i>Commission rate</i>
Under \$2,500	\$30 + 1.7%
\$2,500–\$6,250	\$56 + 0.66%
\$6,250–\$20,000	\$76 + 0.34%
\$20,000–\$50,000	\$100 + 0.22%
\$50,000–\$500,000	\$155 + 0.11%
Over \$500,000	\$255 + 0.09%

- Η ελάχιστη χρέωση είναι \$39.

Παράδειγμα

Υπολογισμός της αποζημίωσης ενός μεσίτη

broker.c

```
/* Calculates a broker's commission */
#include <stdio.h>
int main(void)
{
    float commission, value;

    printf("Enter value of trade: ");
    scanf("%f", &value);

    if (value < 2500.00f)
        commission = 30.00f + .017f * value;
    else if (value < 6250.00f)
        commission = 56.00f + .0066f * value;
    else if (value < 20000.00f)
        commission = 76.00f + .0034f * value;
    else if (value < 50000.00f)
        commission = 100.00f + .0022f * value;
    else if (value < 500000.00f)
        commission = 155.00f + .0011f * value;
    else
        commission = 255.00f + .0009f * value;
    if (commission < 39.00f)
        commission = 39.00f;

    printf("Commission: $%.2f\n", commission);

    return 0;
}
```


Η Μακροεντολή – Τριαδικός Τελεστής (expr1) ? expr2 : expr3

- Άλλος τρόπος διατύπωσης If-then-else είναι με τη χρήση **Μακροεντολής (Macro)**:
 - (expr1) ? expr2 : expr3 ίδιο με:
 - If (expr1 != 0) { return expr2; } else { return expr3; }
 - Έχει το **πλεονέκτημα** ότι το **αποτέλεσμα** μπορεί να ανατεθεί σε **μεταβλητή** αλλά **δυσχεραίνει** τον **δομημένο προγραμματισμό**.
 - Παράδειγμα:

```
int i = 1, j = 2, k;  
k = i > j ? i : j;           /* k is now 2 */  
k = (i >= 0 ? i : 0) + j;    /* k is now 3 */  
printf("%d\n", i > j ? i : j); /* prints 2 */  
return i > j ? i : j;       /* returns 2 */
```

Η Εντολή Επιλογής `switch`

- Η εντολή πολλαπλής επιλογής `switch` διαβάζεται ευκολότερα από πολλαπλά `if` και είναι συχνά και γρηγορότερη.

```
switch ( control-expression ) {  
    case constant-expression : statements; break;  
    ...  
    case constant-expression : statements; break;  
    default : statements  
}
```

→ *int or char*

→ *Π.χ., 5 ή 5+10*

- Θεληματική Παράληψη `break`

```
switch (grade) {  
    case 2:  
    case 1: printf("Passing"); break;  
    case 0: printf("Failing"); break;  
    default: printf("Illegal grade"); break;  
}
```


Περιεχόμενο Διάλεξης

- **Μορφοποιημένη Είσοδος/Εξοδ. (Κεφ. 3)**
 - printf, scanf, ορίσματα
- **Εκφράσεις & Τελεστές (Κεφ. 4)**
 - Αριθμητικοί Τελεστές, Τελεστές Ανάθεσης, Μοναδιαίοι & Σχεσιακοί Τελεστές, Λογικοί Τελεστές
- **Εντολές Επιλογής (Κεφ. 5)**
 - If-then-else, macros, switch
- **Εντολές Επανάληψης (Κεφ. 6)**
 - while, do, for, break, continue, goto

Εντολές Επανάληψης της C

- **while (expression) statement;**
 - το *expression* αποτιμάται πριν το *loop*.
 - `while (expr) { stmt1; stmt2;... }`
 - `while (1)` Άπειρο (έξοδος με `break`, `return`, `exit`)
 - Κοινό λάθος: `while (expr); stmt` ή `if (expr);`
- **do statement while (expression) ;**
 - το *statement* εκτελείται πάντα τουλάχιστο μια φορά
 - Καλή ιδέα να χρησιμοποιούνται ΠΑΝΤΑ οι `{ }` και να υπάρχει στοίχιση.
- **for (expr1 ; expr2 ; expr3) statement**
 - Διατυπώνεται και με *while*: `i = 10; while (i > 0) { i--; }`

Η Εντολή `while`

- Η εντολή `while` :

```
i = 1;  
while (i < n)  
    i = i * 2;
```

→ Ορίζει τον τερματισμό

- Για `n` ίσο με 10:

<code>i = 1;</code>	<code>i</code> is now 1.
<code>Is i < n?</code>	Yes; continue.
<code>i = i * 2;</code>	<code>i</code> is now 2.
<code>Is i < n?</code>	Yes; continue.
<code>i = i * 2;</code>	<code>i</code> is now 4.
<code>Is i < n?</code>	Yes; continue.
<code>i = i * 2;</code>	<code>i</code> is now 8.
<code>Is i < n?</code>	Yes; continue.
<code>i = i * 2;</code>	<code>i</code> is now 16.
<code>Is i < n?</code>	No; exit from loop.

Παράδειγμα

Άθροιση μιας σειράς αριθμών

- Το πρόγραμμα `sum.c` αθροίζει μια σειρά ακεραίων που εισάγονται από το χρήστη:

```
This program sums a series of integers.
```

```
Enter integers (0 to terminate): 8 23 71 5 0
```

```
The sum is: 107
```

Παράδειγμα

Άθροιση μιας σειράς αριθμών

sum.c

```
/* Sums a series of numbers */
#include <stdio.h>
int main(void)
{
    int n, sum = 0;

    printf("This program sums a series of integers.\n");
    printf("Enter integers (0 to terminate): ");

    scanf("%d", &n);
    while (n != 0) {
        sum += n;
        scanf("%d", &n);
    }
    printf("The sum is: %d\n", sum);

    return 0;
}
```


Εντολές Επανάληψης της C (Επανάληψη For)

- Για απαρίθμηση **n** στοιχείων

- Απαρίθμηση (πάνω) από 0 σε n-1: `for (i = 0; i < n; i++)`
- Απαρίθμηση (πάνω) από 1 σε n: `for (i = 1; i <= n; i++)`
- Απαρίθμηση (κάτω) από n-1 σε 0: `for (i = n - 1; i >= 0; i--)`
- Απαρίθμηση (κάτω) από n σε 1: `for (i = n; i > 0; i--)`

- **ΠΟΤΕ** δεν χρησιμοποιείται **πραγματική τιμή** στον μετρητή για αποφυγή προβλημάτων (π.χ., `f==10.0f`)

- Επεξήγηση Σύνταξης

- `for (; i > 0; --i)` => Χωρίς αρχικοποίηση
- `for (; i > 0;)` => Ίδιο με "while (i>0)"
- `for (;;)` => Infinite Loop
- `for (int i = 0; i < n; i++)` => OK για C99 (gcc -std=c99 ... το i δεν έχει τιμή εκτός του scope του loop)
 - `for (int i = 0, j = 0; i < n; i++)` // όπως και στη JAVA

Η εντολή **for**

- Για παράδειγμα, έστω

```
for (i = 10; i > 0; --i)
    printf("T minus %d and counting\n", i);
```

- Η αντίστοιχη εντολή με `while`:

```
i = 10;
while (i > 0) {
    printf("T minus %d and counting\n", i);
    --i;
}
```

Η εντολή **for** στη C99

- Στην C99, η πρώτη έκφραση στην εντολή `for` μπορεί να αντικατασταθεί με δήλωση.
- Αυτή η δυνατότητα επιτρέπει στον προγραμματιστή να δηλώσει μια μεταβλητή για χρήση από τον βρόχο:

```
for (int i = 0; i < n; i++)
```

...

- Η μεταβλητή `i` δεν χρειάζεται να έχει δηλωθεί πριν από την εντολή.

Η εντολή **for** στη C99

- Μια μεταβλητή που δηλώνεται στην `for` δεν είναι προσβάσιμη έξω από το σώμα του βρόχου

```
for (int i = 0; i < n; i++) {  
    ...  
    printf("%d", i);  
    /* legal; i is visible inside loop */  
    ...  
}  
printf("%d", i);    /*** WRONG ***/
```

Εντολές Επανάληψης της C (Έξοδος από Loops)

- Το κανονικό σημείο εξόδου μιας επανάληψης είναι η αρχή (**while** ή **for**) ή το τέλος (**do**).
- Έλεγχος ροής: **break** (loops, switch), **continue** (μόνο σε loops), **goto** τα οποία δουλεύουν για ένα επίπεδο.

```
while (...) {  
    switch (...) {    break;    }  
}
```

- Το **goto** μπορεί να ανακατευθύνει τη ροή εκτέλεσης σε οποιαδήποτε έκφραση σε συνάρτηση, η οποία είναι σημειωμένη (labeled).
 - **Ενάντια στον Δομημένο Προγραμματισμό => Να αποφεύγεται**, εφόσον οδηγεί σε κώδικα spaghetti.

Η εντολή `continue`

- Ένας βρόχος που χρησιμοποιεί την εντολή `continue`:

```
n = 0;
sum = 0;
while (n < 10) {
    scanf("%d", &i);
    if (i == 0)
        continue;
    sum += i;
    n++;
    /* continue jumps to
here */
}
```

- Ο ίδιος βρόχος γραμμένος χωρίς την εντολή `continue`:

```
n = 0;
sum = 0;
while (n < 10) {
    scanf("%d", &i);
    if (i != 0) {
        sum += i;
        n++;
    }
}
```